Parallelsessie Informatie en Ontmoeting 7 december 2023
Vernieuwen VTH-beleid
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer N. van Santen
Griffie:	mevrouw J. den Uyl
Fracties:	Stadsbelang-Democraten Gorinchem-CDA-PvdA-VVD-D66-ChristenUnie/SGP-Gorcum Actief
Portefeuillehouder:	mevrouw M. Molengraaf
Ambtelijk:	de heer J. van Setten
Notulen:	notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

Vernieuwen VTH-beleid

De beleidsperiode van het huidige VTH-beleid (2019-2022) is afgelopen. Het beleid is nog met één jaar verlengd tot en met 2023. In een parallelsessie I&O informeren we de gemeenteraad over het vernieuwen van het VTH-beleid. Extra aandacht is er voor de invloed van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.

De heer Van Setten geeft een presentatie (beschikbaar op iBabs).
Het betreft vergunningverlening, toezicht en handhaving, taken van de gemeente, de invloed van de nieuwe Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging van de bouw.
De VTH taken zijn gebaseerd op de Omgevingswet en de verordening Fysieke Leefomgeving. De VTH taken vullen elkaar aan.
Desgevraagd licht hij toe dat via het Omgevingsloket nagegaan kan worden of ergens een vergunning voor nodig is. Via de website wordt men ook verwezen.
Bij VTH ontbreekt preventie en dat krijgt wel aandacht. Op dit moment zijn er bestemmingsplannen en straks zijn er omgevingsplannen. Er zijn regels voor bouwveiligheid, brandveiligheid en regels ten aanzien van erfgoed en monumenten.
De Omgevingswet heeft hier invloed op. Het digitale stelsel is in dit kader belangrijk. Alle vergunningsprocedures worden binnen 8 weken doorlopen, de vergunning van rechtswege vervalt. Er wordt meer lokaal maatwerk geleverd. Er wordt een brede integrale afweging en afhandeling gehanteerd. De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen heeft ook invloed op de taken van de gemeente in het kader van VTH. Belangrijk doel van die wet is het verbeteren van de bouwkwaliteit.
Het nieuwe VTH beleid 2024-2027 wordt nu voorbereid onder de regelgeving van de Omgevingswet en de WKB. Het gaat om het behouden en verder ontwikkelen van kwaliteit en daarnaast om integrale afstemming met het integraal veiligheidsplan, het beleidsplan van de veiligheidsregio en de het VTH beleid van de omgevingsdienst. De gemeente moet een uitvoeringsprogramma vaststellen. Men is bezig met de ambtelijke voorbereiding.
De heer Van Setten schetst vervolgens de rollen in de VTH-beleidscyclus, strategisch en operationeel. De gemeenteraad heeft een kader stellende en controlerende rol. De Provincie houdt interbestuurlijk toezicht en controleert of voldaan wordt aan wettelijke procescriteria.

De heer Koçak merkt op dat hij dacht dat de burgemeester portefeuillehouder was voor VTH. Hij vraagt of de organisatie klaar is voor de taken en of de basis op orde is. Hij noemt het DSO en het streven van de gemeente om klantgericht te werken. Hij vraagt hoeveel pagina's het aanvraagformulier voor een vergunning telt en of het aanvragen gemakkelijker wordt. Indien nodig gaat de gemeente in gesprek met klanten; kan dat laagdrempelig

gemaakt worden? Is een digitale aanvraag de enige optie? Er wordt gewerkt met een omgevingstafel; de heer Koçak vraagt of de ervaringen van deelnemers met de omgevingstafel betrokken kunnen worden bij de evaluaties.

De heer Van Setten licht toe dat afgesproken is dat het VTH-beleid onder wethouder Dansen valt. Zij wordt vanavond overigens vervangen door wethouder Molengraaf. Veiligheid en openbare orde zit niet in het VTH-beleid terwijl dat in Gorinchem nu wel zo is. Of het nieuwe VTH-beleid zich alleen richt op het omgevingsrecht of dat daar ook openbare orde en veiligheid onder begrepen moet worden, is een keuze die nog gemaakt moet worden.
In de begroting is capaciteit opgenomen en jaarlijks moet gekeken worden of er voldoende middelen en capaciteit zijn. Volgend jaar is een overgangsfase. Een en ander is ook afhankelijk van het aantal aanvragen. Daar zal volgend jaar een beeld van ontstaan. Aanvragen worden laagdrempelig gemaakt aan de hand van de beslisboom. De gemeente kan ook mensen in een bepaalde fase uitnodigen voor een gesprek. De ervaringen van de omgevingstafel kunnen zeker gedeeld worden bij de evaluatie en ook via het jaarverslag.

De heer Van Willigen vraagt of bij de omgevingstafel de aanvrager aanwezig is.

De heer Van Setten antwoordt dat dit op dit moment niet zo is maar bij bepaalde initiatieven is dat zeker mogelijk. De omgevingstafel is vooral bedoeld om aanvragen te bespreken.

De heer Van der Meijden vraagt in het vervolg de wethouder milieu, industrie en water, de heer De Boer, te laten aansluiten in dit kader. Een jaar geleden is dit onderwerp ook besproken en toen is het beleid met een jaar verlengd omdat de einddatum in zicht kwam. Nu is het inmiddels oktober; hij vraagt of er nu nog wel sprake is van een geautoriseerd beleid. Er zou een startnotitie opgesteld worden met een plan van aanpak en financiering. Hij vraagt wanneer die verschijnt want het jaar is bijna om. Naar aanleiding van de presentatie vraagt hij nadere informatie met betrekking tot het Interbestuurlijk programma en vraagt hij wat de relatie met de omgevingsvisie en het omgevingsplan is.

De heer Van Setten antwoordt dat voor de uitvoering van milieutaken de omgevingsdienst een eigen nota VTH zal opstellen. Daar is men mee bezig en dat moet ook gebeuren op basis van de wet. De deelnemende gemeenten moeten dat ook afstemmen.

De heer Van der Meijden vraagt of er dan ook nog een zienswijzeprocedure gevolgd wordt zodat de wethouder nog iets meegegeven kan worden.
De heer Van Setten moet het antwoord hierop schuldig blijven. Hij zal dit antwoord navragen.
Hij licht toe dat het beleid tot en met dit jaar geldt. Er is geen sprake van een fatale datum als het beleid verloopt. De Omgevingswet is een paar keer uitgesteld. Overigens kan het college dit beleid vaststellen. Daarom is er geen startnotitie naar de raad gestuurd. De raad kan er ook input voor geven.

De heer Van der Meijden vraagt waarom het college niet in het afgelopen jaar heeft laten weten dat het dit jaar niet zou lukken om het beleid te vernieuwen.

Wethouder Molengraaf zegt dat er hard aan gewerkt wordt en het college moet een besluit nemen of ze zelf gaat besluiten over het beleid of dat ze het aan de raad laat. Zij weet niet waarom de raad niet is geinformeerd dat het niet zou lukken.
De voorzitter zegt dat dit zal worden nagegaan.
De heer Van Setten licht voorts toe dat alle andere bestuurslagen en organen betrokken moeten worden bij het beleid. Het VTH-beleid betreft vooral uitvoering; het omgevingsplan is het toetsingskader voor aanvragen.

De heer De Jong informeert naar de marktpartijen, wie maakt de keuzes en wie stelt de kaders, wordt het een aanbesteding? Hij begrijpt dat de rapportage weer naar de gemeente gaat.

De heer Van Setten antwoordt dat er een landelijke toelatingscommissie is waar bedrijven hun borgingsinstrument kunnen inbrengen om te toetsen of de kwaliteit voldoende is. Kwaliteitsborgers kunnen zich laten opleiden daarvoor. Het kan een bedrijf zijn die kwaliteitsborgers in dienst heeft. Als een kwaliteitsborger een bepaald werk in de gemeente gaat uitvoeren in de vorm van controle en toezicht dan heeft de gemeente hier geen rol in. Als de gemeente geen vergunning verleent voor het bouwtechnisch deel kan de gemeente ook geen leges berekenen.

De heer Bahlmann merkt op dat de kwaliteitsborger wordt aangewezen. Als een en ander wel toegewezen wordt en de borger gaat aan het werk gaan de leges dan omhoog?

De heer Van Setten antwoordt dat het nu zo is dat een bouwaanvraag ruimtelijk en bouwtechnisch beoordeeld wordt. Het wordt nu zo dat de initiatiefnemer zelf een kwaliteitsborger moet inschakelen en betalen.

De heer Bahlmann vraagt hoe eenvoudig het aanvragen van een vergunning gemaakt wordt voor mensen die digitaal niet vaardig zijn.

De heer Van Setten antwoordt dat als het om een klein bouwplan gaat mensen hierbij geholpen worden. Bij grotere bouwplannen is over het algemeen een architect of bouwbedrijf betrokken.

De heer Van der Geest vraagt of de evaluatie intern is of dat ook initiatiefnemers erbij betrokken worden. Ook vraagt hij of de gemeente voldoende mensen in dienst heeft die aan de kwaliteitscriteria voldoen.

De heer Van Setten antwoordt dat er vacatures zijn die opgevuld worden met inhuur. Voor de constructieve toetsing van bouwplannen heeft de gemeente een vaste adviseur. Constructieve gegevens worden door een marktpartij getoetst.
De evaluatie ziet vooral op het behalen van doelen en is vooral intern. Als klanttevredenheid een doel is zouden initiatiefnemers ook bij een evaluatie betrokken kunnen worden.

De heer Van Willigen merkt op dat er misschien samengewerkt moet worden met andere gemeenten. Hij vraagt in hoeverre de gemeente individueel opereert of binnen een groter verband. In hoeverre is de raad dan kader stellend? Als dat aan de orde komt, verwacht hij dat het college duidelijke keuzes zal aanbieden.

De heer Van der Meijden verwijst naar de notulen van de vergadering van een jaar geleden. Hij had gehoopt dat het college hier nu iets over zou gaan zeggen.

De heer Van Setten zegt dat de verordening nu het kader is. Het door de raad vastgestelde beleid is nu nog van kracht. De vraag is nog wie het nieuwe beleid moet gaan vaststellen. Het college moet dat nog beslissen en kan zaken aan de raad voorstellen. Als er bij de fracties ideeën over zijn, zijn deze welkom.

De heer Van Willigen geeft aan dat de heer Van der Meijden terecht opmerkt dat de raad dit een jaar geleden heeft gedaan en dat het vervolgens stil is geweest. Er is niets voorgelegd aan de raad.

De heer Van Setten reageert op de vraag inzake de samenwerking en zegt dat de gemeente de taken zelfstandig uitvoert. Er zijn ook gemeenten die taken bij de omgevingsdienst hebben gelegd. De welstandscommissie is regionaal. De brandweer is ook regionaal georganiseerd en geeft adviezen. Er is nu voldoende kennis in huis.

De heer Van der Meijden citeert uit het raadsvoorstel: het is wettelijk verplicht om beleid te voeren op VTH- taken. De Provincie ziet hier op toe. Aangezien in Gorinchem is gekozen om een termijn te stellen aan het beleid moet er gekozen worden voor een nieuw beleid.

De voorzitter stelt voor dat nagegaan wordt hoe een en ander geregeld is met de VTH-nota en of er een zienswijze procedure is. Ook moet nagegaan worden hoe het zit met het signaal dat de raad in positie zou worden gebracht, met een startnotitie en welke afwegingen aan de raad meegegeven worden door het college. Hij vraagt het college een en ander verder uit te werken.

De heer Van der Meijden vraagt het college hieraan ook toe te voegen wat de status is van het huidige beleid dat nagenoeg verlopen is.

De voorzitter zegt deze vraag toe te voegen aan de vragen die aan het college voorgelegd worden.

De heer Van Setten zegt dat er geen sprake is van een fatale termijn, maar als er geen nieuw beleid is vastgesteld zou er in de beoordeling van de gemeente een opmerking over gemaakt kunnen worden. Ambtelijk kan actief geïnformeerd worden dat er gewerkt wordt aan nieuw beleid.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.